

Traducció del sufix anglès *-like*

TERMCAT*

En anglès, la forma *like* —a banda de tenir funcions com a verb, nom, preposició i conjunció— actua com una forma sufixada que s'adjunta a noms per a crear adjectius amb el significat de 'semblant a', 'similar a' o 'característic de'.

En la llengua general, els adjectius creats a partir d'aquesta forma sufixada es tradueixen de maneres diferents segons el context d'ús. Així, per exemple, *childlike* vol dir, estrictament, 'de nen', però segons el context pot ser preferible una solució com ara 'ingenu' o 'innocent'; *ladylike* vol dir 'de senyora' o 'com una senyora', però també pot traduir-se per 'elegant', 'refinat' o 'fi'; *diamond-like* és 'com el diamant', però en força contextos és adequat traduir-lo per 'adamantí', etc.

En terminologia, la forma sufixada *-like* és especialment productiva en els àmbits de les ciències de la vida i la salut. Com passa en la llengua general, tampoc no hi ha una solució única, però, per als termes creats amb elements que contenen aquest sufix. Sovint, el més clar és recórrer a l'expressió calcada 'similar a' o 'semblant a' (*insulin-like growth factor* > *factor de creixement similar a la insulina*), però aquesta solució sol tenir l'inconvenient que dona lloc a formes molt llargues i terminològicament molt poc travades, amb poca entitat de termes en comparació amb les denominacions angleses de partida. En la majoria de casos tampoc resulta una solució especialment natural en català, o no és la manera habitual de referir-se a aquell concepte.

És per això que en cada cas s'ha de valorar, atenent criteris d'ús, de tradició dins l'àrea, etc., quin pot ser l'equivalent més idoni abans de recórrer a les traduccions literals de l'anglès.

Algunes de les solucions que, segons el cas, poden ser vàlides en català, a banda del calc estricte, són les següents:

1. L'ús de l'expressió *de tipus*
Toll-like receptor > *receptor de tipus Toll*
2. L'ús de l'expressió *d'efecte* (o *amb efecte*)
cortisone-like action > *acció amb efecte cortisona*
3. L'ús d'un adjectiu alternatiu amb el mateix significat
ring-like corneal dystrophy > *distròfia corneal anular*
tic-like pain > *dolor intermitent*
atropine-like activity > *activitat atropínica* (amb ús del sufix *-ic -ica*)
4. L'ús de la forma sufixada *-forme*
wedge-like > *cuneïforme*
crater-like hole of optic disc > *forat crateriforme del disc òptic*
5. L'ús del sufix *-oide*
anaphylaxis-like > *anafilactoide*
mucus-like > *mucoide*
6. L'ús del prefix *pseudo-*
fungus-like organism > *pseudofong*
allergy-like symptoms > *síntomes pseudoal·lèrgics*
7. L'ús de la forma prefixada *simili-*
virus-like particle > *partícula similivírica*
noggin-like protein > *similinoquina*

El recurs a la forma prefixada *simili-* (del llatí *similis* 'semblant') ha estat adoptat pel Consell Supervisor del TERMCAT per a la normalització de dos neologismes de l'àmbit científic consignats a la taula anterior (*partícula similivírica* i *similinoquina*). El fet que es tracti d'una forma prefixada amb molt poc ús (als diccionaris generals només apareix a *similicadència*) i que sigui semànticament molt transparent la fa especialment idònia en la creació de neologismes especialitzats en què el recurs a altres solucions dona lloc a formes massa llargues, poc travades, imprecises i, en definitiva, poc satisfactòries per als especialistes.

© TERMCAT, Centro de Terminología <www.termcat.cat>

* El Centro de Terminología TERMCAT inicia en este número una colaboración periódica con la revista *Panace@* mediante la publicación, en el apartado «Entremeses», de textos breves en catalán sobre términos y criterios terminológicos del ámbito de las ciencias de la vida y la salud procedentes de apuntes publicados en el sitio web del centro.